

26.4x36.7	31	6 עמוד	מסלול - אחרונות	21/03/2011	26563099-0
תרבות פולני - 29440					

לאורך העשורים האחרונים נשמרה זקופאנה בסוד. היא הייתה עיירת הנופש של עשירי פולין ואחרי נפילת החומה, הצטרפו אליהם תיירים מסלובקיה, רוסיה והונגריה. אלא שבשנים האחרונות החלה זקופאנה לעבור תהליך דומה לזה שעוברת פולין; היא נפתחת לעולם והופכת לאתר תיירות, שמספר התיירים המגיעים אליו מונק בהתמדה (קרוב לתשעה מיליון תיירים ביי קרו כאן בשנה האחרונה בלבד). העיירה נמצאת בדרום פולין, למרגלות הרי הטטרה, עם נוף פראי קסום, טבע יפהפה ומסלולי סקי שמארחים את תחרויות הסקי הבכירות בעולם. אבל דווקא מאותגרי סקי כמוני נוכחו לדעת שזקופאנה יכיר לה בקלות לספק שפע פעילויות נופש מבורכות, גם מבלי להחליק על הישכן בעודך מעמיד פנים שאתה גולש סקי מקצועי. רמת השירותים עולה בהתמדה והיום אפשר למצוא בתי מלון בדרגת חמישה כוכבים, עם שירות מצוין וחדרים נוחים, במחיר של 80 יורו ללילה. זקופאנה נמצאת לא רחוק מקרקוב (שעה וחצי נסיעה). לקרקוב, שכר נתה בעבר "פריז של מזרח אירופה", יש הרבה מה להציע מלבד סיורי מורשת ושואה.

1. קפה וסקי

אחד האלמנטים שאהבתי יותר מכל בזקופאנה הוא מגוון האפשרויות. אפשר ליהנות מכל רגע, גם אם אתם לא האנה פבלובה של ענף הסקי. על העיירה המקסימה והשלוה מסוכך רכס הרי הטטרה, "האלפים הפולניים", שנמתח לאורך מאות קילומטרים ואף מסמן את קו הגבול (הד מיוני) בין פולין וסלובקיה. רכבל מיוחד יעלה אתכם מבסיסו של הר קספרובי ז'ירץ' אל קרקוב רד של ההר (ברדך צדיק להחליף רכבל), שם יצפו לכם נוף מדהים של הרים מושלגים וטבע עוצר נשימה. אפשר לטייל בהרים, להחליק על גבי שקיות ניילון גדולות או סתם על הישכן (ראיתי משפחות שלמות שעשו כן). בקרקוב ההר יש גם מסעדה ובית קפה נעימים, בהם אפשר להפשיט וללגום שוקו חם. אלה שמגיעים למקום לאחר שרכשו חבילת סקי, ימצאו גן עדן אמיתי. מסלולי הסקי המוצעים הם בדרגות קושי שונות וכאמור, בשנים האחרונות אירחה זקופאנה כמה מתחרויות הסקי המובילות בעולם. מומלץ לרכוש מבעוד מועד חבילת סקי, הכוללת את הלינה במלון ואת הציוד. אבל גם מי שיחליט ברגע האחרון שבא לו לגלוש בשלג, ימצא את כל הציוד הנחוץ במקום. העלייה ברכבל עולה 12 יורו לאדם. אפשר להירד מיז' כרטיס רדך כל בית מלון מקומי או רדך נקודת המודיעין במרכז המדרחוב.

2. טבע שחייתי

נדמה כי אלוהים חנן את המקום הזה בטבע מדהים ועוצר נשימה. השינוי המלבב מתבקש: אין צורך לכבות פלאפונים, פשוט כי ממילא אין קליטה כהרים. יערות עמוסי עצים, נחלי מים מפכים, עקבות של חיות בר בשלג, הרים עמוסי שלג, עצים, ציפורים וכקיצור – כל מה שצריך אדם כדי לנקות את הראש מבפנים ומבחוץ. גם מטיילים המתהדרים בכרטיס חבר-מועדון לטבע, לא יוכלו שלא להתפעל מההיצע המקומי. שוה מאוד לשכור את שירותיו של מרדך מקומי (כ-75 יורו לטיול לקבוצה קטנה), שיפגוש אתכם בכניסה לפארק הלאומי של הרי הטטרה וייקח אתכם למסע קסום בן שתיים בוואריות ובגאיות. הסיור כולל הסברים מאלפים על האזור, שאף היה צומת דרכים חשוב במלחמת העולם השנייה. בסיומו של המסלול (הלא מאוד מפרך) ממתנה בקתה קטנה בין עצי היער. כמו באג' דות, תמתין לכם בבקתה מאמא פולנייה נעימה, שתמתק את הסיור ביין חם, תה מהביל או מיני מאכלים. הבקתה הקטנטנה מאפשרת תצפית נור ספת על הנוף הקסום ואחרי ששואבים אנרגיה לכל השנה, אפשר לחזור. שוה ביותר.

פרטים על סיורים במארק:
<http://tpn.pl/pl>

3. אוכל חשובה

כמו ריח של בישול גרוע, כמטבח הפולני דבקה תרמית שלילית – כלל לא בצדק. עברו חלפו הימים שעיקרי המטבח הנהדר הזה היו רגל קרדזה או איברים רוטטים אחרים בצלחת. מבין

כמו שאר הדברים בזקופאנה, גם ארוחות כמסעדות טובות הן עניין זול למדי – 5 יורו למסעדה זולה, 10 יורו למסעדה בינונית ו-15 יורו למסעדה יקרה ומצוינת. המחירים מתייחסים לארוחה בת שלוש מנות, כולל שתייה ותשר. אמריקה זה כאן.

regional Tavern Sabal
www.sabala.zakopane.pl
13 Krupowki str., Zakopane
Phone: +4818 20 150 92
restaurant Czarci Jar
<http://www.czarcijar.pl>
11a Mała Żywiec str., Zakopane
Phone: +48 18 20 64178

4. אופנועי שלג

אחד מהיילייטס של המסע היה רכיבה על אופנועי שלג. בראש הר הגובאלוקה מצפה אחת ההרפתקאות המהנות ביותר שזקופאנה מציעה – רכיבה על אופנועי שלג מהירים. אין צורך ברישיון או בידע קודם. המדריך יוצא אתכם למסע, שנמשך שעה עד שתיים וחולף על פני שבילי השלג על פסגת ההרים. הרכיבה קלה, מהנה, הרפתקנית ומתבצעת בזוגות – פעם זה מרכיב ופעם הוא. מפעם לפעם מתבצעות עצירות חובה, הכוללות התבוננות בנוף היפה, התפעלות מפיקת קולות, צילומים של הנוף והיאנחות על העובדה שמדובר בטיול ולא בח' וויה יומיומית. כף אדיר, שיכול להתאים לח' בבי ספורט אתגרי ולמשפחות כאחד.

מי שמעדיפים חוויה אחרת אך מהנה לא פחות, יוכלו לנסות רכיבה על מזחלות שלג רתומות לסוסים. בעמק צ'וצ'ולו, הממוקם עשר דקות נסיעה ממרכז סקופאנה, ממתנות המזחלות הרתומות לסוסים. הטיול בטבע מר' גיע ומנקה את הראש ויכול אף להוות אופציה מושלמת לחוויה רומנטית. גם המחיר אינו כשמיים – 80 יורו לאדם, לטיול בן 90 דקות. המחירים לאופנועי השלג: 60 יורו לשעה, 90 יורו לשעה וחצי.

5. יש גם שופינג

המדרחוב של זקופאנה והשוק המקומי הם שני אתרים שאסור לפספס, בפרט אם אתה תייר ישראלי חובב קניות. המדרחוב המודרני משופע בחנויות אופנה של מיטב הרשתות, כולל אייק' אנר אם הבלתי נמנעת ו'דיוורס' האירופית.

זאקופנה, אלא מה

7 סיבות טובות לטייל, לעשות סקי ולקנח בפנקייק וגבינה מקומית בנופים המופלאים של דרום פולין • יניב חלילי

את הגבינה צולים וכשהיא שחומה, היא מוכנה להגשה. הפולנים נוטלים את הפנקייק, מורחים עליו חמאת שום ומערימים פרוסות של אוסיפק. לחילופין, אפשר למרוח קונפיטורת תות משוכחת ולהניח עליה את הגבינה – בשני המקרים מדובר בשילוב משובב נפש. במדרחוב של זקופאנה יש רוכבים רבים, המציעים גלילים של אוסיפק בכל מיני טעמים ומרקמים – שוה מאוד לקנות ולקחת הביתה, הגם שמדובר בת' ענוג זול למדי (1-2 יורו לגליל אוסיפק). מלבד אוסיפק, "צוארצ' ג'אר" מתמחה בהגשת נתחים וצלעות כבש. גם כאן, כמו בכל מסעדה פול'נית שביקרתי בה, יש בר סלטים חופשי, במיוחד עבור הישראלים חובבי המזנונים.

במדרחוב של זקופאנה יש מסעדה מצוינת נוספת, הנקראת "סבאלה". מדובר בהכלאה בין טברנה פולנית למסעדה מודרנית, עם תזמורת חיה ומצוינת של חמישה נגנים, נהרות של יין חם ואוכל מצוין. ההרפתקנים מחמנים לנסות את מרק השום החריף, שצבעו ירוק והוא מכיל כמויות שום שימנעו מכם את חוויית הגשיקה בעשרים השנים הקרובות. בשאר חלקי התפריט אפשר למצוא מנות מצוינות של טלה, קתלי חזיר או כבש. ואל תשכחו, כמוכן, את השניצל. למרות שאתם אוכלים אותו מדי יום, הגרסה המקומית שוה בדקה, הודות לפריכותה הרבה.

כל מרכיבי הטיול בפולין, המרכיב הקולינרי הוא זה שהסעיר וריגש יותר מכל. יש לא מעט מסעדות בזקופאנה שמציעות את החוויה הכפ'רית הפולנית האוטנטית, כלומר בישול מקומי עם הסתמכות על חומרי גלם מקומיים וטריים, במסעדות המעוצבות כנקתות פולניות אולר' פאשן ומוזיקה חיה. הטברנה המקומית "צוארצ' ג'אר" מציעה חוויה קולינרית אותנטית נהדרת. הטברנה מעוצבת, ובכן, כטברנה פולנית, עם אריגים מקומיים וכלים המשמשים את החקלאים והאיכרים המקומיים. מלצרים עטויי גלימות ומ' לצריות לבושות בשמלות מקומיות מקבלים את פני הבאים. מנת הפתיחה, שהיא גם מנת חובה בכל מסעדה פולנית, היא פנקייקים בשרניים, המלווים בגבינה המקומית הקרויה אוסיפק. מס' תכר שבשנים האחרונות, בעודכם מרחתם גבינה לבנה על לחמנייה, באזור זה של העולם התנהלה מלחמה עקובה מחלב סביב האוסיפק. מדובר בג' בינת צאן קשה, הדומה במרקמה לגבינת חלומי, אולם טעמה עז ומלוח יותר. האוסיפק המקורית מגיעה מזקופאנה, אולם כמו כל אוצר קולינרי, גם השכנים הסלובקים ואף ההונגרים ניסו לט' עון כי האוסיפק שלהם הוא הכי טוב. הפולנים הצליחו בסופו של דבר לרשום זכויות יוצרים על האוסיפק והיום רק בזקופאנה מוכרים את האוסיפק המקורית. היזהרו מחיקויים.

24.29x36.45	32	עמוד 6	ידיעות אחרונות - מסלול	21/03/2011	26563143-0
תרבות פולני - 29440					

חמשת האגמים בהרי הטטרה

צילומים: לשכת התיירות הפולנית

חשוב לדעת

פיסות: אין טיסה ישירה לקרקוב, אולם בחברת "מונה טורס" אומרים כי ייתכן ובקרוב תפעיל חברת התעופה הפולנית "לוט" טיסה ישירה בקו תל-אביב-קרקוב. גם כך, הטיסה לקרקוב אינה מסובכת; היא מתבצעת דרך וינה או פרנקפורט, עם קונקשנים מהירים למדי. מחירי הטיסות: 500 דולר ומעלה.

רשת משרדי הנסיעות "מונה טורס" מציעה טיסות וחבילות לזקופאנה ולקרקוב, כמו גם טיולים מאורגנים וים של מירע שימושי למטייל, באמצעות מחלקה מיוחדת המתמחה בטיולי תרבות, נופש ומורשת לפולין. לפרטים נוספים: 03*6211*455 או www.monatours.co.il

מלונות: מלונות בקרקוב ובזקופאנה עולים כ-50*80 יורו ללילה לאדם, לאחר טוב במלון חמישה כוכבים, כולל ארוחת בוקר מפוארת. **בטי:** פולין אמנם הצטרפה לאיחוד האירופי, אולם היורו טרם נכנס לשימוש בה. המטבע המקומי הוא זלוטי ועל כן – פולין עדיין זולה מרוב אחיותיה באירופה. 1 יורו = 4 זלוטי. **עונה:** בזקופאנה ובקרקוב אפשר לבקר כל השנה. בחורף, מן הסתם, שווה לעשות סקי. אבל האביב הוא זמן מצוי, הודות לטבע היפהפה ולמוזג האוויר הנעים במקום. אם אתם משלבים את קרקוב, אזי חודשים אפריל – ספטמבר יהיו איריאליים לביקור באזור.

ניים, הפתוחה מדי יום לסיורים עצמאיים או מודרכים. באחת מפינות המצודה נמצאת נקודת זן, שהבורהיסטים מאמינים כי היא אחת משלוש הנקודות היחידות בעולם, מהן בוקעת אנרגיה מחשמלת מהשכבה הפנימית של כדור הארץ. אפשר לעמוד ליד הנקודה (הקבועה בקיר), להרגיש ויברציות מחשמלות ולא להאמין. זה קרה לי ולאנשים נוספים סביבי.

קרקוב גם מציעה אולם אופרה עם מופעים מצוינים, מדרחוב וקניון הנקרא "גלריה", עם חנויות כל הרשתות שאפשר להעלות בדמיון (ושכן, בפולין כמו בפולין – הכל עולה שליש פחות מאותן חנויות בערים אחרות באירופה) ואת כיכר העיר המרשימה. לא מכבר נפתח כאן מוזיאון שינרלר, הממוקם בתוככי המפעל ששימש את אוסקר שינרלר וסייע להצלתם של למעלה מאלף יהודים בשואה. המוזיאון מספר את סיפור

ההברל היחיד בין החנות המקומית לשאר חנויות הרשת באירופה נעוץ במחיר: כאן תוכלו למצוא את אחת בגדים, במחירים וולים בכ-30 אחוזים. בתחנית המדרחוב מצוי השוק המקומי, הפועל בסופי שבוע ומציע את כל התוצרת המקומית. זהו גן עדן של ממש. שטיחים העשויים פרוות כבש, איילים, שועלים וכל בעל חיים שהפולנים יכולים לצוד, נמכרים כאן במחירים מצחיקים. שטיח מעור פרה, למשל, הנמכר בחנויות מפרי נפנות באירופה במחירי עתק, מוצע כאן במחיר של 60 יורו. שטיח מפרוות כבש נמכר במחיר של 15 יורו ומעלה, תלוי בגודל. בנוסף, הבאסי טות מלאות במעילי עור, כלי מטבח עשויים עץ מגולף, נעלי בית וכל מה שאפשר להפיק מהטבע ומבעלי חיים. הכל במחירים מגוחכים.

6. לינה

כאמור, לזקופאנה מומלץ להגיע אחרי שרשכתם חבילה, הכוללת טיסה, מלון ו/או חבילת סקי. אבל גם המטייל העצמאי יכול להזמין מלון. רשת המלונות "ליטורין", הכוללת שלושה בתי מלון בזקופאנה, מציעה חדרים מרווחים ונחמים במחיר של 60 יורו ללילה, כולל ארוחת בוקר. הפנינה האמיתית וגולת הכותרת של הטיול הוא המלון בוקווינה גותרמל, הממוקם בכפר ברקווינה, 15 דקות נסיעה מזקופאנה. המלון עצמו הוא מלון בוטיק חדיש ומודרני, אבל לא החדרים הם העניין, אלא הספא. בקומת המסד של המלון שוכן מרכז ענק, נקי וחדש, הכולל חמש בריכות של מים תרמיים בטמפרטורות שונות, כולל בריכה חיצונית, המאפשרת לטבול במים בטמפרטורה של 38 מעלות, בעוד הראש מציץ החוצה וסופג מכת קור. מלבד הבריכות, יש במי קום תשע סאונות רטובות ויבשות, בטמפרטורות שונות ובגודלים משתנים. לאורחי המלון הכניסה לספא היא חנימית (מחיר ללילה במלון עומד על 90 יורו לאדם כולל ארוחת בוקר). אפשר גם להגיע כתיירי חוץ ולהשתמש בספא במחיר מגוחך למדי של 6 יורו לאדם. שווה, שווה, שווה.

Bukowina Geothermal
22 Sportowa str., Bukowina Tatrzańska
www.termabukowina.pl/en/

7. ואם אתם נסניבה

לא תקפצו לבקר בקרקוב? זוהי העיר השלישית בגודלה בפולין, אך לטעמי היפה ביותר. בלב העיר נמצאת מצודה יפהפייה מימי הביניים, ששלה

לאורחי המלון בוקווינה גותרמל הכניסה לספא היא חנימית, אבל אפשר גם להגיע כתיירי חוץ ולהשתמש בספא במחיר מגוחך למדי של 6 יורו לאדם

בעמק צ'וצ'ולו, הממוקם עשר דקות נסיעה ממרכז סקופאנה, ממתנינות מזחלות רתומות לסוסים. הטיול בטבע מרגיע ומנקה את הראש ויכול אף להוות אופציה מושלמת לחוויה רומנטית

רם של יהודי קרקוב ומאפשר הצצה לעולם מלא היסטוריה, שנמחק באחת. לא הרחק משם נמצא הרובע היהודי של קרקוב, שבשנים האחרונות זוכה לעדנה ולתחייה מחודשת. ברובע אפשר לבקר בבתי כנסת ששימשו את הקהילה המפוארת שגרה כאן, במסעדות (חלקן כשרות) ובמחזיאון של יהודי גליציה. בערבים נבחרים מתקיימים כאן קונצרטים של להקות כליזמר התושבים המקומיים נהדרים למקום. אפשר גם להירשם ליום סיור באושוויץ ובבירקנאו, באחת מחברות הטיולים שבסיסיהן נמצאים בכיכר המרכזית של העיר (20*25 יורו לאדם). בזכות העובדה שקרב קרובה לזקופאנה וממילא צריך לנחות בשדה התעופה שלה כדי להגיע לזקופאנה, שווה מאוד לשלב ביקור בן יומיים גם בעיר.